

Anglija, Francija in Nemčija ustvarjajo gospodarsko združenje v Evropi

Berlin, 19. novembra. V Nemčiji splošno ugodno sodijo o najnovejšem predlogu Anglije, da se namreč Anglija, Francija in Nemčija zedinijo za gospodarsko zvezo. Vse dežele si bodo pomagale tako pri gradnjah kot pri financiranju. Obenem bi te države financirale tudi vse druge države, ki se obrnejo za pomoč v namenu, da postane Evropa v finančnem oziru neodvisna od Amerike. Prvi projekt novega združenja bi bilo posojilo v svoti 17 milijard frankov, kar bi se uporabilo za elektrifikacijo železnice na Poljskem, Romunskem, v Iraku in na Portugalskem. (To je nekako \$680,000,000.) Francija in Anglija bi prispevali k tej svoti po 40 odstotkov, Nemčija pa 20 odstotkov. Konsorcij bi bil popolnoma gospodarskega značaja, toda podpiran od vseh treh vlad. Združenje bi obstajalo iz treh skupin, in sicer: 1. iz francosko-nemških ekspertov v gospodarstvu. 2. iz anglo-francoskih angleških bankirjev, in 3. iz angleško-francoskega sindikata, kateremu bi bilo poverjeno vodstvo poslov. Evropa si misli na enak način gospodarstvo, zopet pomagati do prosperitve.

Pohod na Washington

Albany, 19. novembra. Guverner Franklin D. Roosevelt je danes sprejel tri zastopnike armade brezposelnih, ki se pripravljajo na pohod na Washington. Zastopniki so prigovarjali Rooseveltu, naj pregovori predsednika Hooverja, da preklicuje svoj manifest guvernerjem naj slednji preprečijo pohod na Washington. Roosevelt se je pogovarjal z njimi nad eno uro. Zahtevali so tudi, da nasvetuje postavodaj, da slednja dovoli \$100,000,000 za brezposelne v državi New York, nedolje, da preskrbi dovolj trakov za brezposelne, da se peljejo v Washington in jim garantira imuniteto pred policijo. Roosevelt je odgovoril: Vsak državljan ima popolnoma praviro iti, kamor hoče, in guverner pričakuje, da se bo policija človeško obnašala napram njim. Roosevelt je dejal, da kot guverner ne more zahtevati ali diktirati predsedniku kaj naj naredi. Kar se tiče \$100,000,000 je Roosevelt dejal, da ima država deficita \$80,000,000, in ne ve, kje bi denar dobil. "Naložite davke na vsakogar, ki ima \$500.00," so odvrnili komunisti. Roosevelt jim je rekel, da davke naklada postavodaja, ne guverner.

Farmarji grozijo

V soboto se je zbralo v Clevelandu kakih 100 farmarjev iz okoli Clevelanda, ki so definitivno zagrozili, da če ne dobijo \$1.15 za 100 funtov mleka mesto 90 centov, kar dobivajo sedaj, bodo zaštrajkali 1. decembra. Farmarji trdijo, da dočim oni dobivajo 90 centov za 100 funtov mleka, dobijo prodajalci \$4.00 za isto količino. Ako se cena ne zviša do 1. decembra, bo štrajk.

Charity bolnica

V hudih finančnih stiskah se nahaja Charity bolnica. Pri manjkajočih mnogo tisočakov za izplačilo uslužbencem. Govori se tudi, da bo bolnica morala prenehati s poslovanjem, ako se finančni položaj ne spremeni. Nad 100 ponesrečenecem se dnevno zastoj podeli pomoč v bolnici, kar znaša dnevno \$136.00 deficita.

Tri evropske vlade so poslale mnogo razstavnega materiala v mesto

Cleveland. — Tri evropske vlade so uradnim putem poslale mnogo zanimivega materiala na mednarodno razstavo, ki se sedaj vrši v Clevelandu. To so jugoslovanska, poljska in romunska vlada. Mnogo predmetov, katere je poslala jugoslovanska vlada je nad 300 let že starih. Med razstavnimi predmeti so srbske, hrvaške in slovenske obleke, vinske steklenice, čebriči, vedra, ženske denarnice, zlate posode za sladkor, krasne blazine s čipkami, oprema za oltarje, sploh najfinejša ročna dela, kar jih premore Jugoslavija, kjer so ročna dela visoko cenjena in ena izmed najdražjih na svetu. Francijan Mihaljevič bo imel uradno nadzorstvo nad temi razstavnimi predmeti, kot zastopnik Jugoslav Trde and Tourist Information Office, ki ima svoj glavni stan v New Yorku. Mr. Mihaljevič nam je tudi povedal, da bodo na razstavi starodavne jugoslovanske piščalke, kakor so jih rabili pastirji na prši, da so klicali svoje črede. Enako zanimive predmete kot jugoslovanska vlada je poslala sem tudi romunska vlada, in kdorkoli si ogleda jugoslovanske umetnine, naj ne pozabi ogledati se tudi romunske, ki nudijo mnogo zanimivega. Računa se, da znaša skupna vrednost razstavljenih predmetov nad en milijon dolarjev. Razstava bo odprta vsak dan do 28. novembra.

California ima vino

San Francisco, 19. novembra. Kakor hitro bo Volstead postava odpravljena, je California pripravljena, da založi z dobrim vinom, ki je neke republike. 10,000,000 galon starega dobrega vina se nahaja v skladiščih Californije, dočim bo letos nadaljnjih 10,000,000 galon narejenih. To vino pride takoj na trg, ko kongres odpove Volstead postavo.

Čenče

V angleških listih, razven v Plain Dealerju, je zopet vse polno bajk in basni o županu Millerju, o direktorju javne varnosti Merricku, o policiji, itd., itd. Casopisje prinaša na dan najbolj trapaste čenče, katere vse skupaj niso vredne ene suhe fige. Direktor Merrick je namreč prestavil 28 višjih policijskih uradnikov, katerim je strogo naročil, da uničijo vse gemblarje, zločince in zloglasne hiše, toda ker ni omenil, da morajo preganjati tudi prostore, kjer se mogoče dobi kaka dobra kaplja, je pa ogenj v strehi. Kdo razume te angleške reporterje? Enkrat se tepejo za odpravo prohibicije, potem pa drugi dan bijejo po onem, ki skuša prohibicijo oblatiti. Čenče!

Ukradeni denar

Apelatna sodnija v Clevelandu je odredila, da mora okrajna blagajna onih \$477,000, ki so bili ukradeni iz blagajne, razdeliti med mesta in vasi v Cuyahoga okraju. Seveda denarja ni, ker je ukraden, toda sodnija je odredila, da se mora denar vseeno izplačati, kamor sliši. Ako se to zgodi, tedaj okraj Cuyahoga ne bo imel nobenega denarja za svoje izdatke. Položaj, ki je že itak dovolj zapleten, je s to odločitvijo postal še bolj zmešan. In kdo je ukradel denar? Kdo je ubil Potterja?

Dekleta raznih narodov v Clevelandu, ki nastopajo tekom mednarodne razstave te dni v mestnem auditoriju. Druga od leve s strani je Josephine Fifolt, Slovenka.

Impozantna svečanost blagoslovljenja nove cerkve

Krasno jutro je bilo. Vreme je bilo kot naročeno za impozantno slavnost, ki se je vršila včeraj v naselbini, ko se je blagoslovila najlepša slovenska cerkev v Ameriki, nova cerkev fare sv. Vida. Naselbina sama si je z naravo vred odela kar najbolj svečano obleko. Stotere hiše po St. Clair Ave. in zlasti po stranskih ulicah so bile slavnostno okrašene s tisočimi slovenskimi in ameriškimi zastavami. Sicer je bilo mrzlo jutro, toda čisto in azurno, ko se je narod zgrinjal skupaj od vseh strani velike naselbine.

Kmalu po deveti uri se je slovesno dvignilo 24 društvenih zastav po Norwood Road proti Superior Ave., in nad tisoč družtenikov in družtenic je korakalo za zastavami. Med njimi smo videli mično uniformirana dekleta od St. Clair Grove društva, v belih krilih in rdečih jopicah. Vsa čast tem dekletom in njih načelnici, Mrs. Albini Novak.

Tudi narodne noše ni manjkalo. V sijajnih slovenskih narodnih nošah so nastopile: Josephine Grdina, Marjanca Kuharjeva, Antonija Grdina in Josephine Sternad. Imele so v resnici sijajno narodno nošo, ki tako prija pogledu, saj je nekaj originalno, čisto narodnega!

Tri godbe so igrale v paradi, godba Doslužencev, slovenska godba Bled in mladeniška godba šole sv. Vida. Dosluženci so nastopili v svojih uniformah in so se kot vselej imenitno postavili. So med njimi že nekateri precej stari fantje, toda stopiti znajo še vedno in postavijo se izborno.

Točno ob pol deseti uri je dospel škof clevelandski, Rt. Rev. Joseph Schrems v spremstvu škofa iz Omaha, Nebraska, Rt. Rev. Joseph Rummel. Med špalirjem družtenikov in družtenic ter kakih 1,500 šolskih otrok fare sv. Vida, ki so vsi imeli ameriške zastavice, je visoki cerkveni dostojanstvenik dospel pred novo cerkev, kjer so se takoj začeli vršiti obredi blagoslovljenja cerkve. Tisoče in tisoče ljudi je bilo zbranih okoli veličastnega poslopja. Narod se je tako vzorno obnašal, da navzoča policija ni imela nobenega dela. Bilo je 12 policistov na konjih, 10 na motornih kolesih in poleg tega močan pehotni oddelek policije. Številni fotografi so snemali slike navzočega naroda.

Na razstavi

Danes, v ponedeljek, nastopi v slovenskem oddelku mednarodne razstave v mestnem auditoriju poznani Jackie Zorc z njegovo harmoniko. Amerikancem na obisku razstave bo prav gotovo ugajal. Jackie Zorc igra popoldne. Zvečer se pa vrši ples in petje kluba Zarja. Igral bo tudi priljubljeni Eddie Simms na harmoniki, in Mrs. Marion Kuhar pa bo kazala umetne slovenske čipke, Mr. Terdan pa umetnost v lesorezu, ali po domače: ribniško suho robo. Prva prijava večera pa bo javna poroka slovenskega para, Miss Alice Koprivec in Mr. Frank Špehek. Poroka se vrši točno ob 10. uri zvečer. Rojaki so vabljeni na to razstavo.

MISS ALICE KOPRIVEC

ki se bo nočjo večer ob 10. uri poročila z Mr. Frank Špehkom na mednarodni razstavi v mestnem auditoriju.

Po končanem obredu blagoslovitve, se je pričela velika pontifikalna sv. maša, prva v novi cerkvi. Maševal je Rt. Rev. Joseph Rummel, škof iz Nebrasko. Osem monsignorjev se je nahajalo v sanktuariju poleg domačega škofa in številne druge duhovščine. Petje na koru, pod vodstvom Mr. Srnovrnika, je bilo izborno in slovensko. Vsa čast pevcem. Slavnostni govor je imel odlični slovenski govornik, Rev. John Plevnik, župnik slovenske fare sv. Jožefa v Jolietu, Ill., duhovni vodja K. S. K. Jednote, dočim je imel Rt. Rev. Schrems zaključni govor po končanih cerkvenih opravilih.

Po zaključku se je dala duhovščina z obema škofoma in z narodom vred slikati pred cerkvijo. Navzoč je bil tudi župan Ray T. Miller, šerif John M. Sulzmann in mnogo drugih odličnih javnih uradnikov. Venec cvetlic je izročila škofu mlada Justine Korosec. Zvečer je mnogo sto oseb prisostvovalo slavnostnemu banketu. Bil je povsem krasen in pomemben dan v naselbini.

Demokratski ples

V sredo, 23. novembra, na predvečer Zahvalnega dne priredi Demokratski klub 23. varde v Grdinovi dvorani veliko plesno veselico v proslavo zmage demokratov po širni Ameriki. K tej veselici so prav prijažno vabljeni vsi demokrati iz širnega Clevelanda in vse okolice. Najboljše godbe so najete, in vstopnina k plesu je samo 25 centov, da se le pokrijejo stroški. Kdor je zadnjič glasoval za Roosevelta in demokrate sploh, in kdor je pravi demokrat, naj pride v sredo v Grdinovo dvorano. Odbor bo gledal, da boste vsi prijazno, domače in v zadovoljstvo postreženi.

V bolnico

Nagloma je bil odpeljan v Huron Rd. bolnico mladi Louis Slapnik. Grdinova ambulanca ga je odpeljala tja v nedeljo zjutraj. Enako je Grdinova ambulanca odpeljala v Women's bolnico Mrs. Mike Krajačić, 1753 E. 32nd St.

Vodja demokratov zatrjuje, da dobimo dobro pivo pred četrtem marcem

Washington, 19. novembra. Kongresman Reiney iz Illinois, vodja demokratske večine v zbornici poslancev v kongresu, je izjavil, da pričakuje zagotovo, da bo kongres dovolil dobro pivo v svojem prvem zasedanju, in to še pred 4. marcem. Sicer bodo imeli v prihodnjem zasedanju kongresa, ki se snide 5. decembra, večino še suhi člani, toda ti so sedaj tako sigurno prepričani, da je narod nezadovoljen s prohibicijo, da ne bodo nasprotovali zahtevi po pivu. 157 suhih kongresmanov je bilo poraženih pri zadnjih volitvah in vsi so prepričani, da bi bili izvoljeni, če se ne bi boril za prohibicijo. Kongresman Reiney se je izjavil: "Kongres lahko spremeni postavo glede pive, in čimprej to naredi, bolje bo za vse. Republikanska kot demokratska stranka sta obljubili delovati za odstranitev prohibicije. Kajti ako sedanje zasedanje kongresa ne odpravi Volstead postavo, je guverner Roosevelt obvezan, potem ko postane predsednik, da skliče izredno zasedanje kongresa glede odprave prohibicije."

Naši novi naročniki

V preteklih dnevih so se sledeči naši ljudje naročili na dnevnik "Ameriška Domovina": Anton Pavlovič, Charles Zorman, dr. B. J. Goldfarb, Frank Šercelj, Antonija Rus, Matt Kutcher, John Rebolj, John Pečaver, Frank Petrunic, Mary Mačko, vsi v Clevelandu. Mr. Charles Gorup, New York, Anton Hauptmann za Jugoslavijo, Cyril Stibilj za Wooster, Ohio, in Joseph Jaklich v Alliquippa, Pa. Vsem novim naročnikom iskrena hvala! Priporočamo se še ostalim našim rojakom!

Nesporazum

V sobotni številki smo naznačili, da bo otvorilo mednarodno razstavo v Clevelandu slovensko petje in godba potom radio postaje WHK ob 5:45 popoldne. Stotine naših ljudi je imelo aparate pripravljene, toda namesto slovenskega petja in godbe je nekdo po špansko prepeval na radio. Dobili smo več klincev, zakaj in kako to. Informirali smo se in povedali so nam, da je bil — nesporazum na postaji. Prosimo torej oprostjenja, oni pa, ki delajo program, naj drugič malo bolj pazijo, kadar informirajo javnost. Kadar "Ameriška Domovina" kaj zapiše, se pričakuje, da se tudi v resnici tako zgodi, da se ohrani kredit med narodom.

Community fond

Samo še danes in jutri traja kampanja za Community fond, pa vendar manjka še \$1,458,870, da bo nabrana polna svota \$4,250,000, ki je tako potrebna letos za podporo sirotnih družin. 4,000 delavcev Community fonda bo danes napelo zadnje sile, da dobi še potrebni poldrugi milijon dolarjev. Voditelji kampanje so prepričani, da bo mogoče jutri večer praznovati zmago.

Za pijance

Dr. Wilder Bankroft, profesor kemije na Cornell univerzi, je pri zadnjem predavanju izjavil, da je iznašel sigurno sredstvo, s katerimi ozdravi pijance, da ne bodo več pili. Vsi sedanjí poskusniki so se baje izvrstno obnesli. In baš sedaj prihaja s tem zdravilom, ko bo kmalu prohibicije konec.

V Minnesoti so našli truplo dekleta, ki je bila ubita pred 20,000 leti

Ann Arbor, Michigan, 19. novembra. Pred 20,000 leti, ko je taval po Asiriji in Babiloniji neandertalski človek, se je nahajala v Minnesoti divja pokrajina, ki je bila obljubena z nekako mongolsko raso, kot kažejo ostanki 17 let starega dekleta, katere so našli v Ottertail okraju v Minnesoti. Najdba tega minnesotskega dekleta je najbolj važna antropološka najdba, kar so jih še kdaj odkrili v Ameriki, ne radi zločina, pač pa radi najdbe same. Dekle je bilo namreč umorjeno pred 20,000 leti v Minnesoti in truplo vrženo v enega izmed jezerskih ledenikov. Dr. Jenks od univerze v Minnesoti, je pripovedoval, kako so delavci, ki so delali pot preko ozemlja, kjer se je pred tisočletji nahajalo jezero, našli kosti dekleta. Poleg teh kosti je bilo bodalo, narejeno iz jelenovega rogova, toda to je bilo dekletovo orožje, ne pa ono, s katerim je bila zabodena. Pri trupu so dobili tudi nekaj školjkinih okrasov, katere je dekle nosilo na glavi in okoli vratu. Da je bilo dekle ubito, kažejo sledovi v kosteh, ki so prevrtane, najbrž po psi ali kopju. Dekle se je moralo voziti po jezeru. In vse to se je zgodilo pred 20,000 leti, ko je bila skoro vsa Amerika še pokrita z ledom.

Naši novi državljani

Pretekli petek se je vršilo na zvezni sodnji v Clevelandu zaslišanje za ameriško državljanstvo, in med drugimi je bila podjeljena ameriška državljanstva pravica tudi sledečim našim rojakom: Frank Russ, John Bratovich, John Mrznik, Andrew Kovach, John Koshel, John Jamnik, Mary Dončević, Mary Deželič, Jakob Jazbinski, Jennie Eržen, John Sekač, Frances Jevnikar, Mike Birtič, skupaj 18 novih državljanov. Zadnjič izkazanih 161, danes 13, skupaj 174 novih naših ameriških državljanov v letošnjem letu. Vsem skupaj iskrene čestitke!

Smrtna kosa

V soboto popoldne je preminul v St. Johns bolnici Frank Jesenčič star 67 let. Ranjki je bil doma od St. Jošta, odkoder je prišel v Ameriko pred 36. leti. Tu zapušča ženo Mary, hčerko Mary Gustinčič, in sine Franka, Pavla, Viktorja in Edvarda, v stari domovini pa tri brate. Pogreb se vrši iz hiše žalosti na 13209 Kirton Ave. v torek zjutraj ob 8:30 pod vodstvom A. Grdina in Sinovi. Bodi ranjke mu mirna ameriška zemlja!

Maša zadušnica

V sredo, 23. novembra ob osmih se bo brala sv. maša zadušnica za pokojnega George Malovrha ob priliki prve obletnice njegove smrti, v cerkvi sv. Pavla, na 40. cesti. Prijatelji, znanci in sorodniki so prošeni, da se udeležijo.

Mr. Vehovec ponesrečil

Dobro poznani rojak Mr. Anton Vehovec, si je pri padcu v N. Y. Central delavnici zlomil rčko in dobil močan udarec na levo stran života. Mr. Vehovec se nahaja na svojem domu in ga prijatelji lahko obiščejo.

Davki v letu 1933

Za prihodnje leto bo davčna mera najbrž \$2.79, namesto \$2.815 kot je bilo pričakovati. Solški odbor je sklenil nekoliko bolj vrčevati, radičesar bodo davki nekoliko nižji.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75.
Za Evropo, celo leto \$3.00; pol leta \$4.00; za četrt leta \$2.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 274, Mon., Nov. 21st, 1932

Hudi boji čakajo demokrate

Vsi oni, ki trdijo, da med demokratsko stranko in med republikansko ni nobene bistvene razlike, se motijo, ali pa ne poznajo zgodovine Zedinjenih držav, ali se pa sploh ne zanimajo za javno politiko, ali so pa tako zagrizeni v socijalistično politiko, da nečejo nikomur drugemu kot sebi dati priznanja.

Vsa zgodovina Zedinjenih držav, od leta 1870 naprej nam kaže, da se je kapitalizem dvigal in širil, monopoliziral in zasluževal kadarkoli je imela dežela republikansko vladno, se reče, režim republikanske stranke. Vse postavbe, narejene v prid industrij, velekapitala in izkoriščanja priprostege naroda, so bile narejene izključno in absolutno pod vladno republikanske stranke. Ta stranka ima denar, ima silo in moč, ima ves kapital, in je poleg tega v zvezi z mednarodnim kapitalom, tako da ima silo in oblast vseh povsod. Pribito dejstvo je, da pod republikanskim režimom postajajo bogatni bogatejši, delavci pa siromašnejši.

Od časa do časa se ameriški narod otrese republikanskega režima in si izvoli ljudsko — demokratsko stranko, da mu vlada. To se je zgodilo, ko je bil Grover Cleveland izvoljen dvakrat v predsedstvo, ko je bil demokrat Wilson dvakrat izvoljen, in danes, ko je governor Franklin Roosevelt zopet doživel tako sijajno zmago nad republikanci.

Republikanska stranka je stranka velekapitala, veleindustrije, in predsednik Hoover je bil dostojen in sposoben zastopnik republikanske stranke. Vzgojen je bil tako, kot je vzgojena večina ameriškega naroda. Amerika je velika, prilika za vsakogar v Ameriki je velika, torej pojdi v boj. Močnejši zmaga. Rugged individualism, je rekel Hoover rekoč med predsedniške borbe takemu boju posameznika za srečo v življenju. Kdor je močnejši, pogazi slaberejšega, in kdo se zmeni za onega, ki je bil povožen na cesti v borbi za obstanek?

Republikanska vlada temu dosledno zbira oblast v enem prostoru, v eni osebi, v eni skupini, in skuša — kot pravi despot — vladati centralistično, ali po domače povedano: republikanci imajo za princip vlado majhne, roda močnega skupine državljanov. Priprosti človek, ki ni nikdar štedil narodne politike, ki vidi samo v svojem bosu delodajalca, ne vidi pa svojih pravic, ki mu gredo po boljnih in človeških postavah, enostavno največkrat voli onega, ki mu OBLJUBUJE — kos kruha.

In kadar gredo obljube republikanske stranke za kruhom — da ne govorimo po Hooverjevem vzorcu o piščanih — in kadar kruha ni, kljub vsemu strašilu Fordov, Morgannov, Rockefellerjev in enakih republikancev, tedaj se misel naroda spreobrne, in — na vrsto pridejo demokrati.

Demokrati so stranka srednjega stanu v Ameriki. Oni ne verujejo v visoki tarif, ki je bil še vedno nesreča za ameriški narod, ker visoki tarif povzroči maščevanje ostalih narodov sveta napram Ameriki, in posledica je — depresija. Demokrati ne verujejo, da bi moral biti en sam kralj, kot je bil Hoover, v Washingtonu, da bi morala biti v centru naše dežele zbrana vsa moč in oblast — demokrati zahtevajo, da vsaka država vlada sama za sebe, kot je pač po volji večini prebivalcev dotične države.

Kdor je štedil narodno politiko Amerikancev, kdor pozna naš demokratski slovenski narod, njegove šege, zahteve, navade, demokratski "it" našega naroda, ta bo znal, da naš slovenski narod, in z njim zaeno vsak drug slovanski narod, ne mara družega kot demokratskih principov za sebe.

Za piko so si enaki naši Slovenci, naši Slovani in naši ameriški demokrati. Mi se radi pripravimo, radi debatiramo, neradi pripoznavamo gospodarja nad seboj, eden kot drugi misli o sebi, da zna toliko kot drugi, izmenjavamo ideje, debatiramo, se kregamo, napadamo in gremo v teh napadih do skrajnosti, dokler ne dobimo težkega udarca na glavo, predno se spametujemo, pridemo k zavesti.

Taka je tudi ameriška demokratska stranka. Zdrava, ljudska, polna narodnih principov in napredka, toda zastopniki te stranke, njeni voditelji, so absolutno drugačni kot so zastopniki republikanske ali socijalistične stranke. Demokrati nimajo nobene discipline, ker se sleherni član stranke čuti enako možnega svojemu tovarišu v stranki. Republikanci poznajo disciplino, enako socijalisti, so poslušni, in kadar radi lakote disciplina odpove, pridejo demokrate na krmilo.

Danes so na krmilu. Ali bodo znali obdržati se na njem? Ali bodo poznali slovo, napredek in delo za blagostanje vsega naroda, ali bodo izžvali vrvež med narodom? Težka naloga jih čaka, in če jo bodo znali rešiti, bodo rešitelji ameriškega naroda.

Pazite na več člankov enake vsebine v "Ameriški Domovini." Stvar je resnega pomena in čas je, da začnejo ameriški Slovenci v političnem smislu resno misliti.

D O P I S I

Kenmore, O. — V številki 268 števati k dolžnikom naročnine za Ameriške Domovine sem čital priljubljeni list Ameriške Domovine. "Pogovor z naročniki" članek "Nekako mi se mi je storilo pri srcu, ker se moram tudi jaz pri-

Volitve in politični vetrovi so se pomirili za nekaj časa, a brezposelnost in tudi ti, ki vsaj še malo delajo, se nezaupno povprašujejo: kdaj bodo kaj boljše časi.

Tukaj v Akronu in sosednjem Barbertonu vlada huda brezposelnost. Kot znano, so tukaj največje tovarne kaučuka (robarce), ki izdelujejo vsemogoče izdelke. Žalibog imajo vse nove stroje, ki so delavce izpodrinili na cesto.

Da pa ne bomo samo tarnali in žalovali, je treba razvedrila, zato je klub št. 232 JSZ sklenil prirediti veselico in šalo igro "Stari grehi" v soboto 26. novembra v dvorani "Domovina" na 14. cesti v Barbertonu. Pričetek je točno ob 7:30 zvečer. Vstopnina je samo 25 centov. Po igri je ples. Plesateljica bodo igrali dobro poznani godbeniki Frank Tomšič iz Kenmore, O. Vabimo vse od blizu in daleč k tej zanimivi prireditvi. Za vsa suha grla in skrčene želodece bo najboljšje pripravljeno.

Torej 26. novembra vsi v Barbertonu!

Odbor.

Cleveland (Collinwood), O. —

Kdor si ogleda razrede Slovenske šole na Holmes Ave. v Clevelandu, O., kjer podučuje Mr. Marian Urbančić, si lahko misli, da je dovolj zanimanja zanj, vsaj tako izgleda. Ako obiščeš vse tri razrede, vidiš zadostno število dečkov in deklic in vzame učitelju mnogo truda, ako hoče posvetiti vsaj nekoliko časa vsakemu posameznemu. Omenil sem, da na podlagi števila se lahko sodi, da vlada zanimanje. Zanimajo se otroci, ker se želijo naučiti jezika, katerega govorijo njih starši; zanimajo se za šolo tudi starši otrok. Če je temu tako, potem je vredno truda vsem onim, kateri so prevzeli to nalogo, da nadaljujejo z delom, ki je dovolj koristno za vse in da vsak, kdor le more, pomaga bodisi na en ali drugi način.

Ako je kateri izmed staršev, da pošilja svoje otroke, šolo samo zato, da mu bo "iz poti" za onih par ur, bi bilo bolje, da jih obdržijo doma, da ne bodo taki delali napotje v šoli onim, ki imajo resno voljo učiti se, da se bodo nekaj naučili, kar jim bo prav gotovo v korist. Ako je očetu ali materi neugodno imeti par razgrajenih neposlušnih doma, kaj naj potem stori učitelj z desetimi ali več, ako nimajo najmanjše volje do učenja.

Zeto bodimo starši toliko zavedni, da bomo znali ceniti namen te šole. Ni zadostno, da skrbimo, da otroci obiščejo šolo vsako soboto, pač pa da jim pomagamo doma kako pravilno izgovarjati besede, bodriti jih k učenju ob vsaki priliki in nikar se zanašati, da je dovolj ono, kar se v šoli nauči. V šoli se podajajo otrokom le smernice, kako se izgovarja in piše, doma pa jih je treba navduševati, da vidijo tudi oni, da se tudi mi zanimamo za njih učenje. Ako ne bomo mi starši nikdar ničesar omenili o šoli otrokom, niti jim skušali pomagati popravljati besed ali stavkov ali celo z njimi govorili napol ameriško, napol slovensko, potem naj ne pričakujemo, da bo to, kar bodo v šoli dobili, imelo posebne uspehe.

Odbor šole se bo potrudil, da pomaga k uresničenju, da bi ta šola imela uspehe, radi katerih je bila ustanovljena in ako bomo tudi starši k temu sodelovali, lahko pričakujemo dobrega uspeha.

Tem potom se vabi odbor Slovenske šole in odbor društva Slovenske šole, da se udeležijo vsi seje dne 21. novembra, to je v ponedeljek zvečer ob sedmih točno, v Slovenskem domu na Holmes Ave. Za odbor:

Ivan Kapelj.

Vlada Jugoslavije

Cleveland, O. — Naši separatisti iznose grdno neistino o vladni, kralju in narodu, ali nikad riječi o dobrom delu. Vsaki samrti človek ogreši, pak kad se

sudi onda se gleda na fakat dobro i zlo; zlonamerni elementi se služe sa neistinom i mržnjom; kleveću, od najmanje sitnice, prave vosika brda, a ono što je najpraviše i najveće, to pak sakrivaju i nište.

Za vreme Austrije, u Hrvatskoj i Slavoniji je bilo nekih 50 grofa i baruna, Njemaca i Madjara, koji su posjedovali preko 1,000,000 kvadratnih jutara najbolje zemlje. Od ovih je sam nadvojvoda Friderik imao 118,000 u Baranji, dok je jedna hrvatska familija imala poprečno 4 jutara. U Bosni i staroj Srbiji je bila samo ta razlika: namesto grofova i baruna, bili su spahije in begovi, kojima je naš narod radio i robovao za petinu ili osminu svog proizvoda. Sva glavna industrija bila je u rukama tih gospodara i naš narod je bio feudalni rob.

Jedina pokrajina sadanje Jugoslavije je bila narodna, dje su seljaci bili pravi vlasnici zemlje, a to je predratna Srbija, sa kojom je upravljao kralj Petar. U mojem ispitivanju prošle godine u starom kraju, nijesam mogao naći ni u jednoj statistici ni jednog veleposednika u toj pokrajini, osim broj trgovaca, dok su u pre austriskim krajevima 3/4 svega bogatstva bilo u rukama tih feudalnih gospodara.

Ujedinjenjem južnih Slovena, nastavila je vlada ideju predratne Srbije u ostale krajeve Jugoslavije, oduzimajući velike posele i djeleći ih siromašnim jugoslavenskim seljacima, i stim su srušili feudalno ropstvo. Lozinkom Jugoslavija Jugoslovenima!

Da je to fakat, donosim ove podatke iz Jugoslav. Lloyd iz Zagreba, u kojem se kaže ovo: Do sada je oduzeto tih poseda u površini 541,794 jutara zemlje, i razdjeljeno to: dobrovoljcima 156,225, kolonistama 24,342, izbeglicama iz Istre i Gorice i drugih krajeva 10,621. Dalje kaže: do danas je napravito 11,515 kuća, i smešteno 12,073 porodice (familije). Ispitavajući ove stvari, došao sam u kuću jednog izbeglice iz Istre Slovenaca, koji mi je pripovedao o begstvu goli i bosu sa familijom iz Italije. U meni je samo srce lupalo za osvetu.

Kako obični radnik i liberalac, oslanjiv samo na fakat, vlada Jugoslavije je zaslužila svoju najveću simpatiju, i nije mi žao što sam i sam život za visoke ideale i pravicu čovječanstva. Za nas Jugoslovene jest jedini osnovna naša zajedna Jugoslavija, koja treba našu slogu.

Naše izdajice, koje su se okupile kod prognatih austro-madžarskih barona i grofa u Beču i Pešti, jauču za "Hrvatskom" a kako se to jasno vidi, hoće da povrate barone i grofove, da nas vječito povrate u feudalno ropstvo. Nedamo se pod nikakvu cijenu. Jugoslavija Jugoslovenima.

N. K. Bobić,

1223 E. 173rd St.

Bazar v Euclidu

Euclid, O. — Farani in faranke sv. Kristine, mogoče vam še ni znano, da so se skupna društva zavzela, da priredijo, nekaj levega za v pomoč fare. Pri zadnjem sestanku je bilo dosti ukrepanja, kaj bi se napravilo. Prišli smo do zaključka, da se priredi bazar in sicer 23. in 24. novembra, na Zahvalni dan in večer prej. Na tem bazarju se nekaj bogatega obljube, da bo lahko vsakemu žal, ki bi se ne udeležil. Iz zanesljivih virov smo zvedeli, da bo dosti dvhno-gatih živali in tudi, če se ne motim, s štirimi nogami ne bo manjkalo.

Zatorej bi se vam svetovalo, da se nikar preveč ne pripravite za praznike, ker tukaj se bo dobilo za majhne denarje vseh potrebnih stvari. Zastopniki in zastopnice društev se prav marljivo pripravljajo, da bo prireditelj res lep uspeh. Zato vas prav vladno vabimo od blizu in daleč in vsi boste prav dobro došli.

Publicijski odbor.

Vinska trgatev v domovini

Nisem še imel prilike, da bi pokazal vsem ljudem nove slike iz domovine, pa sem že prejel drugo pošiljko zelo lepih slik od vinske trgatev iz vinskih gorokrog Ljutomera na Štajerskem. Na željo in naročilo, da hočemo videti v Ameriki originalno vinsko trgatev, mi je zastopnik g. Ivan Tišler iz Vrhnik v resnici izbral vinograde in ljudstvo pri delu v vinogradih tako mojster-sko, da bodo ljudje res imeli veliko zabave, ko bodo gledali slike.

Ko se pripeljem v vlakom mimo Celja, si istega ogledamo. Potem si ogledamo Ljutomer in njega zanimivosti. Potem si ogledamo iz daljave vinograde lege po hribovitih, kot nalašč ustvarjenih legah vinskih gorok. Za tem se pričene delo vaskih družin: posoda za trganje in odnašanje grozdja iz vinograda v zidanice.

Kako veselih obrazov so vsi, ki so zaposleni s trganjem. Na hrbtu nosijo brente in si s palicami pomagajo, ko nosijo navkreber sladko grozdje. Vidimo jih, kako se poživljajo z malico in čašo mošta; v eni roki kos kruha, v drugi čutaro.

Vidimo tukaj stare in mlade. Vse se živahno kreče. Vidimo naložene vozove, ki vozijo težke sode. Vidimo, kako nalagajo in razlagajo sode in jih spuščajo po vrhah v kleti, ali jih vale iz kleti na vozove.

Še nobene slike niso bile popolnejše, kot so te slike z vinskih gorok. Vsak, ki je s teh krajev doma, bo vesel videti te slike. Kdor pa še ni nikoli videl vinske trgatev, naj si ogleda te slike, ker je jako zanimivo. Človek se tako zamisli, da bi kar roko pomolil za kozarec ali grozd, ker so slike tako jasne.

Društva, šole in klubi, priglasite se za predstave s slikami.

A. Grdina.

NEZVESTA ŽENA V ZABOJU

Priletel Prazan je ovdoval. Star je že blizu 60 let, toda srce ima še mlado in tako si je dal pristriči brke in popraviti zobe, pa je šel iskat nevesto. Iskati mu je ni bilo treba dolgo, saj so časi taki, da se vsaka rada omoži. Dobil je mlado in brhko dekle, saj je bogat, ona pa siromašna. In tako je postalo mlado dekle kar čez noč mamica sina, ki je dokaj starejši od nje. Niso pa še minili medeni tedni, ko je bilo zaljubljenemu možu namignjeno, naj nikar vsemu ne verjame. Mož je pa samo zamahnil z roko, češ, saj ni res. Kdo bi iskal drugod, česar ima dovolj. Pa so zaljubljenemu možu kmalu ponovno namignili, da na zakonskem vrtu ne vrtnari sam, temveč da ima nevarnega mladega tekmeča. Možev sin in trije njegovi prijatelji so se postavili na prežo, da bi nepoklicanega vrtnarja zasačili. Pravijo, da ženska vedno pravočasno zavoha nevarnost, ki preti nji in njeni ljubezni. Pravijo tudi, da nobena ženska ne gre slepo v past. To pa ni vedno res in tudi v Pragi ni bilo. Mlada žena je šla k svojemu ljubčku na dom in ujela se je v spretno nastavljeno past. Sin varanega moža je s svojimi prijatelji čakal pred hišo, da se mačeha vrne od ljubčka. Čakati so pa morali noch in dan, na preži so se menjavali in trdovratno čakali. Ljudje v hiši so se zabavali, zabavala se je vsa ulica, samo mlada žena in njen ljubček ne. Skozi okno sta videla na hodniku škodoželjno gospo iz hiše na nasprotni strani, ki je vodila zebavo na ulici. "Da bi te strela udarila!" je rohnel zasačeni zapeljivec, zroč skozi okno na množico radovednežev, ki so se kar za trebuhe držali od smeha, ko so izvedeli, koga

Če verjamete al' pa ne.

Bajgali, da me ni prišel podrezat Kuharjev Francelj in da me niso nagnale ženske s clevelandskega hriba in da ni onga-va Tončka zabavljala in da se ni celo Lauschetov Vilček obregnul vame, pa bi bil s to kolono še

možaki stražijo in pričakujejo. Dva dni in dve noči je minilo, kletka z zaljubljenca je bila pa še vedno zaprta. Mlada žena je izkušala pobegniti skozi stranske vrata čez vrt in preplezati zid. Pa ni šlo. Ljudje so odpikali okna in se ji tako škodoželjno rogali, da je morala zbežati nazaj k ljubčku. Tudi ponoči ni šlo. Ljudje so čakali s svetilkami v rokah. "Le čakajte, mršine grde, saj vas speljeva na led," je dejal slednjič v kozji rog ugnani zapeljivec. Pohitel je v klet in ko se je vrnil, jo je ubral iz hiše čez ulico. Čez dobro uro je prispel pred zastraženo hišo tovarni avto, štirje krepki fantje so dvignili nosilnico in krenili v hišo. Človek bi mislil, da gredo po klavir. Kmalu so prinesli iz hiše velik zaboj, ga naložili na avto in se odpeljali. Na preži stoječi fantje so zazijali. Takoj so slutili, da nekaj ni v redu. Sin varanega moža jo je ubral za avtomobilom, kar so ga nesle pete. Dohitel je avto, skočil k soferju in ga prisilil, da je ustavil. Okrog avtomobila so se zbrali radovedneži. Prihital je tudi stražnik.

"Odpрте zaboj, v njem je moja mati!" je kričal fant. Odprli so zaboj in res so našli v njem nezvesto ženo. Kaj se je zgodilo potem, se v javnosti še ne ve.

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.**Dnevna vprašanja**

1. V kateri državi se pridela in pridobi največ zlata?
2. Koliko velja galona gasolina v Angliji?
3. Katero je najvišje poslopje na svetu?
4. Katera cvetlica je državna cvetlica v državi Ohio?
5. Kdo je bil Lafayette?
6. Kako se streže gostom pravilno pri mizi?
7. Kdo je bil devetnajsti predsednik Zedinjenih držav?
8. Kaj pomeni beseda "salzam"?
9. Kadar korakate z dvema ženskama, ali naj bo moški v sredi med njima ali ob strani?
10. Katera je najmanjša država v Zedinjenih državah?

Odgovori na vprašanja

1. V Californiji.
2. 23 centov in k temu je treba pristeti davek, ki znaša 14 centov od galone.
3. Empire State Building, ki se dviga 1.248 čevljev nad cesto, in ki ima skupaj 102 nadstropja.
4. Rdeči nageljček.
5. Francoz, poveljnik republikanske garde v Parizu ob času revolucije, in ki je pred tem dospel v Ameriko, da pomaga George Washingtonu v borbi proti angleškem kralju.
6. Posoda se odnaša z mize vedno z desne strani in prinaša se pa z leve strani gosta.
7. Rutherford Birchard Hayes.
8. "Salzam" je beseda s katero se mohamedanci pozdravljajo medsebojno.
9. Moški morata korakati na zunanji strani ceste.
10. Rhode Island.

dal nekaj časa mir in pokoj v veliko veselje sebi in morda tudi nekaterim drugim. Toda jaz sem še tak, da vsakemu rad željo izpolnem (razun morda naši Johanci, kadar so občinski stroški na dnevnem redu in je državni proračun za mleko, grocerijo in šolske potreščine, ki pa sicer niso zame, na slabi podlagi), zato bom tudi to in ponovno otepal v potu mojega obraza svoj kruh.

Da me ne boste po nepotrebnem izpraševali, naj že kar sam od sebe povem, da so nas cele in zdrave pripeljali iz medvedjega lova v Pennsilvaniji. Te stvari ne bom tukaj razkladal na dolgo in široko, ker bo cela stvar videla beli dan v kaki drugi koloni tega lista, da boste videli in znali, kaj se pravi trapeti v dežju in snegu po pennsilvanskih gozdovih, ko ni popolnoma nič potreba.

Da sem oziroma smo prišli brez medveda domov, nas tudi ni potreba posebej opravičati. Jaz sem že itak dovolj hučega prestal, ko me je poklicala na karpent naša bebica in me kar naravnost in brez ovinkov vprašala: "Daddy, ali si mi kupil medveda?" Ne vem, kje je doblila besedo "kupil", ko se vendar medvedje lahko tudi drugače dobe (če je človek za to in prav rojen) in ne samo na mestni tržnici. Na vso sapa sem ji hitel dati "candy," s katerim sem se založil pri neki gasolin-ski postaji to stran meje, da sem jo zmotil. Potem sem ji pa par dni tako vneto pripovedoval razne pravljice o Pavlihi, ki je z mačko na peči orali in druge take pripravnice, da se je revca zmotila in pozabila na medveda. (O, Marička, če bi se naše drage ženiče tako lahko zmotilo!)

Glede pipe pri sodu je letos vse pripravljeno, da ne bo take pomote kot je bila lansko leto, da bi luknjo s prstom tiščal. Kupil sem najprej pipo, potem sod in potem šele ohajčana, ki se že tretji teden krega in godrnja v kotu. Enkrat te dni se bom zaletel doli v klet, da se pogovori-va kako in kaj.

Najprvo je bilo, ko sem prišel z lova, da sem vprašal, če je zmagal za prosekutorja moj prijatelj France. Bil sem vesel njegove zmage in upam, da mi bo sedaj plačal tisti petel, ki mi ga ni hotel, ko sem ga vjel. Ljudje pravijo, da je k njegovi izvolitvi največ pripomoglo moja kolona. Če je to res, potem mi je tudi France dolžan en avtomobil. Tako imam sedaj za dobiti že dva. Ampak, kakor se mi zdi, se bom po nagi vozil, če bom čakal nanje. Zakaj vendar ljudje ne izpolnijo svojih obljub.

Kuharjev Francelj mi je rekel, da se je za časa odsotnosti te kolone tolažil s Trinerjevim oglasom, ki so mu dali častni prostor na tem mestu. Kaj je s tem mislil, ne vem.

Enkrat te dni me bo povabil naš Primož na kisko repo in prešiče krače. Repa bo baje za beljena s takimi ocirkir kot je moj klobuk velik, kreče bodo pa tako kuhane, da bodo same lezele doli. Glede zalivanja ni rekel nič, ampak če misli, da ga bom seboj prinesel, se moti. Kakor razumem, jo bomo udarili po starokrajsko, to je vsi iz ene skledice. To je jako koristno za tiste, ki so urnih rok z žlico. Jaz setakega kontesta nič ne bojim, ker sem doma dostikrat jedel z mlatiči in kosci, pa nisem bil nikdar zadnji. Bolj žautova bo pa za tiste, ki so v mestu gori zrasli in ki so vajeni imeti po kakih sedem krožnikov vrh drugega, predno posrebljejo tisti dve žlički župce. No, se bo že videlo kako bo.

Skupina žensk od nekega kluba napravi izlet k Niagarskim slapovom. Tam najamejo vodnika, da jim razkaže znamenitosti vodopada. Ko jih pripelje vodnik prav do vodopada, se obrne k ženskam in jim reče: "Če bi bile tako dobre in bi za par minut prenehale govoriti, boste lahko slišale šumenje vodopada."

Vaški apostol

Za "Ameriško Domovino" prešavlja M. U.

Zopet je Marijana pokimala. "Pač je najbrž zopet govoril za naju. Zato pa je moral krvave- ti. In pri cerkvi se je moralo zgoditi — sicer bi gotovo stvar ne bila v redu!" Tisti trenutek so pričeli zvoniti zvonovi, ki so oznanjali konec rožnega venca. "Da, da, le zvonite vaši sveti ne- delji! In gospod župnik . . ." jenzno je napravila Marijana v zraku velik križ, "dobri gospod župnik da še svoj blagoslov po- vrhu! . . . Otrok moj, sedaj se mi že dozdeva, da mi postaja ljubši hudič, kakor pa tisti Bog, v katerega verjamejo ti ljudje!" "Mati!" je vzkliknila Elizabe- ta.

Tedaj je pritekel iz hiše mla- di šumar. "Zdravnik ga baš sedaj zavezuje in . . . jaz sem ta- ko neroden . . . ne vem . . . toli- ko stvari mi roji po glavi, da- nes! Pa meni zdravnik, da bi mu bila ljubša ženska pomoč!"

Obe ste hoteli v hišo, Marija- na in Elizabeta. Tone pa je pu- stil le Marijano v hišo, medtem ko je prijel Elizabeto za roko. "Le pusti, naj gre samo mati!" je dejal nekoliko v zadregi. "Ni- lepo videti, kako leži revež . . . posebno ne za dekle. Prestra- šila bi se! In . . . ne, ne, ne sme te skrbeti, glej, zdravnik mu je baš nekaj dal proti bolečin! Ničesar več ne čuti!" Tedaj je začutil, da je nje roka ledeno mrzla. "Kajne da ti je mraz? Saj čuti, kako mrzla si!"

Nje lica pa so pekla. Dvigni- la je oči k njemu ter dejala ti- ho: "Očlonaj!"

Ta beseda ga je spravila še bolj v zadrego. "Boglonaj? Za- kaj neki!"

"Ker si tako dober . . . s Pe- trom."

"Nu, da . . . veš, tako je . . . tako dober človek je pač, in . . . pa menda me zdravnik zopet ra- bi."

Tako hitro je hotel Tone od- iti, da je prezrl prag in se obenj prav pošteno spodtaknil. Eliza- beta je stala pri vratih, dokler je le slišala kak korak v hiši. Nato je sedla na klop ter oslo- nila glavo ob zid. Tako je str- mela v svetlo modrinjo neba. Na cesti so prihajali prvi ljudje, ki so šli iz cerkve. Ko so ugledali Malarčino hčer, kako sedi pri šumarju na klopi, so se začudili ter pričeli klepetati. Elizabeta pa očitno ni slišala njih gla- sov, jih ni videla. Vendar, ko- rak v hiši, tega je čula takoj. Tedaj je tudi že stal Tone na pragu. "Lizabetka, pridi, pridi malo notri . . . neprestano spra- šuje po tebi . . . in pokrit je se- daj tudi že zopet." Prijel je Elizabeto za roko, kajti pot v Petrovo čumnato je vodila naj- manj okoli kakega ducata voga- lov. "Ampak govoriti mi pa ne smeš! To bi mu škodilo, veš! Najprej je hotel kar nepresta- no govoriti z materjo in le ve- nomer je nekaj blebetal o vajini bajti . . . zdravnik mu je go- vorenje prepovedal. Pa nika- kor noče ubogati in le venomer ponavlja tvoje ime in nič druge- ga! . . . O, rad vaju ima, rad

Peter! . . . Nu, da, bo že on ve- del zakaj! Ako pomislim, ka- ko mi je češče pripovedoval o tebi . . . Pazi, tu so sedaj tri stopnice! . . . Pa tako treses se! . . . Kmalu bomo, kmalu!"

Na koncu dolgega, temnega hodnika so bila vrata v Petro- vo čumnato. "Kaka sreča," je govorila Marijana tam, "kaka sreča, gospod doktor, da ste pri- nesli svoje stvari kar s seboj!"

"Čim sem čul, da so se tepli, sem že vedel, kaj je na stvari," je odvrnil krepk, smeječ se glas. "Pa sem takoj zapokl v torbico, kar se rabi za zeganja. Par lukenj v glavi, dober vbo- dljaj z nožem ali pa iztisnjeno oko . . . na tako mora biti člo- vek vedno pripravljen."

Oster, sladak duh po karbolu in jodoformu je napolnjeval ma- lo sobico. V njej je bilo temič- no, ker je stal pri okencu baš zdravnik ter pospravljal svoje stvari. Zdravnik je bil še mlad, nekoliko v svoji zunanosti pok- meten, gladko obritega obraza in prebrisanih, bistrih oči.

Marijana je stala ob vnožju grobe postelje, na kateri je ležal Peter Janez, pokrit s težko vol- neno odejo, a okoli glave moker obkladek, ki je "debelo glavico" še za doberšen del podebeljal. Sveža srajca, ki so mu jo bili oblekli, je bila za vratom globo- ko razpeta, tako da se je videla obveza okoli prs.

Ko sta vstopila Tone in Eliza- beta, se je doktor baš okrenil od okna. "Saperlot! Kako lepo — in pa zdravo dekle!" Smejal se je. "Vsaj pri meni ni še nika- dar bila!" Stopil je docela od- cknja ter očitno zadovoljno

opazoval deklino. Nato se je sklonil nad posteljo, prijazno po- gledil "potopljeno glavico" ter dejal: "Da, Peterček, sedaj raz- zumem, zakaj jo vedno kličesh!" Tedaj je čutil Tone potrebo, da pojasni zdravniku: "Kakor brat in sestra sta si, veste, gos- pod doktor!"

"Tako? Nu, da, brat in se- stra — to je tudi nekaj lepega!" Smehljal se je. "Dolgo pa se- veda to ne potrja, če ni prilo- jeno! . . . Nu, da, dekle, pa sto- pi semkaj ter si oglej svojega povezanega brata."

Elizabeta se je obotavljala. Ob pogledu na krvave rute, ki so ležale na tleh, je pričela tre- petati. In solze so ji planile v oči, ko je stopila k postelji. "Pe- ter . . ."

"Lizabetica!" je hotel reči, a le grgrajoč glas mu je prišel iz grla. Moral je kašljati, a rdeče pene so mu stopile iz ust.

Prestrašena se je sklonila Eli- zabeta nadenj, pogladila mrzli obkladek, ki mu je ovijal čelo ter dejala: "Glej, Peterček, ni- kar ne govori! Škodilo bi ti, veš!" Vzela je robec, ki je bil pri vzglavju ter obrisala krvave pene. In zopet mu je gladila "debelo glavico." Sedaj je ležal miren in tih, a izpod obkladka na čelu so se svetlikale njegove modre oči, kakor oči zdravega človeka.

"Ta pa ima zdravilno roko!" je menil zdravnik. "Take bolni- ške strežnice bi si želel še sam zase! Ta bi Peterčka gotovo iz- vlekla hitreje nego vsako zdra- vilo."

Elizabeta se je dvignila. "To- liko dobrega nama je že storil . . . noč in dan bi ostala pri njem — in rada!"

Tedaj se je zdravnik zasme- jal: "Uj, jagerček moj, sedaj pa bo gotovo konec sveta . . . en hvaležen človek! Nu, da, de- kle! Si pa najeta kot strežni- ca! Le udari v roko! Boljša- pijačice ne bi mogel predpisati bolniku!"

Elizabeta mu je že hotela po- dati roko — pa jo je zopet pobe-

sila. V zadregi je pogledala mla- dega šumarja.

"Prav imaš," je menila Mari- jana, "bo pač moral najprej šu- mar povedati, kaj on misli."

"Oče, no, ja . . ." Tone se je moral odkašljati, "kako bo oče zadovoljen, ne vem . . . Peter bo pa tudi gotovo rabil kakega člo- veka . . . kar je ljudi v hiši, ima vsak svoj opravke . . . mislim, da mora oče biti pač vesel, če Elizabeta ostane. In meni, na- ravno . . . bi bilo prav ljubo . . . za Petra seveda! In tako boš pač ostala, kajne, Elizabe- ta?"

Elizabeta je pristala. Le me- sto zdravniku, je podala roko mlademu šumarju. In tedaj so se vsi štirje spogledali, kajti bi- lo se je zgodilo nekaj čudnega: Peter Janez se je smehljal. Ti- sti, ki je utekel smrti za nože- vo širino — tisti se je smehljal, in tedaj se je tudi zdravnik mo- ral zasmejati. "Nu, da! Le po- glejte! Njegova življenjska luč že pričinja zopet plapolati." Po- trepljal je Petra po roki. "Prav imaš, ako ima človek tako strež- nico, potem se že lahko smeje. Pač človeka z vrvoj priveže na življenje, ako more ves dan gle- dati tak ljubeč obrazček." Vzel je svojo usnjato torbo. "Sedaj pa me moraš lepo ubogati! Nič govoriti . . . le sestro gledati . . . drugega pa nič! Jutri že zopet pridem." Odprl je še ok- no, nato pa je šel in odpeljal s seboj Toneta. Medtem ko se je iz hodnika še čulo njiju govorje- nje, je zamahnil Peter z roko. Elizabeta in mati ste vedeli, kaj hoče. Sedli sti na rob postelje. Tedaj je bil zadovoljen in se ni več ganil.

Po kratkem odmoru je de- jala Marijana Elizabeti: "Tu, le poglej naokoli!" Pri tem je pokazala na igračke, ki so bile razpostavljene vse povsod ob stenah. "Samo njegovo čumna- to poglej, pa boš vedela, kako srce ima . . ." Glas ji je odpo- vedal in solznih oči je gladila de- belo odejo, pod katero so ležale njegove dolge noge.

Služinčad se je bila vrnila od rožnega venca. Še par drugih se jim je bilo pridružilo, a sedaj so se pogovarjali o poteku občin- skega zborovanja, to pa tako glasno, da se je vsaka beseda čula v izbo. Prestrašeni sti se spogledali Marijana in Eliza- beta, ko ste izvedeli, da so jima bajto odpovedali. Biti zopet na cesti — to sporočilo ju je tako zadelo, da sti si mogli le s str- mečimi pogledi povedati, kar ni hotelo iz grla.

Peter Janez, čigar ušesa so bila zakrita z obkladkom, je čul le napol. Vendar pa je videl nju blede obraza, in tedaj je razu- mel vse. Skušal se je dvigniti, poiskati Marijanino roko. "Ne skrbite, mati . . . moja ponudba, veste . . ." Nadaljnje besede je ustavil tok krvi, ki mu je pri- vrel iz ust.

Trepetaje in jokaje ga je Eli- zabeta porinila zopet na blazine. Obrisala mu je uste, medtem ko je Marijana tožila: "Bodi tiho, Peterček! Za Kriščovo voljo, ne spregovori mi niti besedice več! Zdravnik je prepovedal! Radi mene naj gre vse, kamor hoče . . . samo da nama ti še ostaneš!"

Bajt je dovolj na svetu — ti pa, ti si edin!" Zunaj je čula kle- petanje in smeh. Tedaj pa se je zbudila v njej jeza. "Prokle- ti ljudje! Napol ubili in zaklali so ga . . . sedaj mu pa še miru ne dajo!" Stopila je k oknu in je zaprla. Sedaj se je pomirila in se sklonila nad bolnikom. "Bo- di miren, Peterček! Tvoj ljubi Bog bo že vse zopet poravnal!" Zopet je sedla na rob postelje ter vzela njegovo roko v naročje.

Tisti trenutek je stopil v sobo Tone in nekako v zadregi je de- jal: "Ti, Lizabetka, doktorju pa se menda že prav izredno dopa- deš . . . ves čas mi ni govoril drugega, nego samo o tebi."

Elizabeta ga je pogledala ve- likih oči. "Dopadem? Tako? In sedaj? . . . Ko bi si mogla sleči kožo raz obraz, da bi z njo ustavila Petru kri — pri moji duši, rada bi storila!"

Toneta je mihnil smeh. Prepa- den je iskal besede. Tedaj pa se je začul iz veže nejevoljni oče- tov glas: "Tone! Poba! Kje pa si?"

"Da, oče . . ." Tone je od- hitel iz čumnate. Vrata, čijih ključavnica se ni dobro zapirala, pa so se za njim zopet odprla. Tako se je čulo celo sem šumar-

jeve razdražene besede: "Nu, da, sedaj pa imamo! Lase bi si iztrgal, ker sem pristal tvoji prošnji ter sem tega noreca vzel pod streho! Sedaj imamo krva- vo plačilo! V županovo hiši!" "Ampak, oče, za božjo voljo . . ."

"Na miru me pusti! . . . In obe ženski, seveda tudi te dve mi že čepite v hiši! Tega ne tr- pim, da veš!"

"Oče, pojdiva v izbo!" Tone- tov glas je bil razburjen. "Se- daj ti moram vse povedati!" Za- čulo se je loput vrat, a nato je bilo v hiši vse tiho.

V skrbih je pogledala Marija- na Petra. Temu pa je milosrče- na omedlevica zaprla ušesa in oči ter mu s tem prihranila bol. Trpko se smehljaje, se je Mari- jana dvignila. "Tu imaš! Se- daj si slišala! . . . Najbolj pa- metno bo, da izginem, sicer bodo izlili svojo jezo še nadenj! Ti, otrok, ti pa boš ostal! In osta- neš toliko časa, dokler te ne bo- do naravnost vrgli iz hiše. Za- služil je, da njemu na ljubo ka- ko malenkost požreš! Ampak jesti mi prideš domov vsak dan! Tu v hiši . . . niti mrvice mi ne sprejmeš!"

Elizabeta je zmajala z glavo. Izgledalo je, kakor bi hotela ne- kaj reči, a niti beseda ni hotela

priiti preko usten.

Marijana se je sklonila nad posteljo ter usmiljeno božala Pe- trova lica, na katerih so se udar- ci že spremenili v podplutine. "Bog s teboj, dobri moj fant!"

(Dolge prihodnjiš)

Michael Casserman
PLUMBING & HEATING
18700 Shawnee Ave.
Kenmore 3877

OGLEJTE SI
MEDNARODNO
RAZSTAVO
V
Public Hall

od 19. do 27. novembra
11. dop. do 11. zvečer dnevno

ZABAVA VSESKOZI

POSEBNA SLOVENSKA
RAZSTAVA: SLOVENSKO
PETJE, PLES, ŽIVILA
IN DRUGO
VEDNO ODPRTO

Odrasli 40 centov
Otroci 25 centov

JOSEPH J. OGRIN
ODVETNIK

401 Engineers Bldg.
Main 4126

Zvečer:

15621 Waterloo Rd.
Kenmore 1694

Dr. A. L. Garbas

SLOVENSKI
ZOBODRAVNIK

6411 St. Clair Ave.
v Slov. Nar. Domu
soba št. 10
Tel. Henderson 0919

Aug. Kollander Co.

(poprej Mihelich Co.)

6419 St. Clair Ave.

v Slovenskem Narodnem Domu

PRODAJA parobrodne listke za
vse prekmorske parnike;

POŠILJA denar v staro domo-
vino točno in po dnevnih
cenah;

IZDELUJE vsakovrstne notar-
ske listine, kakor: izjave,
kupne pogodbe, pooblastila
in testamente.

CENE ZMERNE, POSTREŽBA
TOČNA, POSLUŽITE SE
TEGA SLOVENSKEGA
PODJETJA

MANDEL
HARDWARE

15704
Waterloo Rd.

Kenmore 1282

THE OLD HOME TOWN

Registered U. S. Patent Office

By STANLEY

© 1932 Lee W. Stanley Central Press Inc. 23-32

Okusno pripravljen PURAN

bo gotovo častni član na vaši mizi na Zahvalni dan. Kruh in drugo pecivo, pripravljeno iz moke znamke "PURAN" je najboljši prigrizek pri dobrem kosilu. Zahtevajte pri vašem trgovcu vedno le

"ARISTOS" MOKO

Ce želite vaši družini ali gostom postreči z dobrim kruhom ali pecivom, kupite moko

"PURANOVE ZNAMKE"

in ta vam bo dala zaželen uspeh. Moka "Puranove" znamke je na trgu najboljši produkt. V poljubni množini po najnižji ceni, jo dobite pri trgovcih in članih

Kluba slovenskih groceristov in mesarjev v Collinwoodu IN

Narodnem trgovskem klubu na St. Clair Ave.